

Kul hakkı

Erol Bey: “Bir adam bilerek kul hakkı yese, sonra helâlleşmeden kendisine takva nasip olsa, ibadetlerini yapmaya başlasa ve hakkıyla ibadetlerini yapsa kul hakkı af olunur mu?”

Öncelikle kişinin kusurunu görmesi, hatasını anlaması, yanlışını kabul ve itiraf etmesi kul hakkı da olsa hatasının bağışlanması için önemli bir adımdır. Nitekim Bediüzzaman'ın ifadesiyle, “Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiâze eder. İstiâze eden, şeytanın şerrinden kurtulur.”¹

Tövbesi olmayan günah yoktur. Affı kabil olmayan kusur yoktur. Fakat her günahın, her kusurun bir tövbe şekli vardır. Kul hakkı ile ilgili günahların tövbesi, hak sahibi ile helâlleşmekten başlar. İlk adım hak sahibi ile helâlleşmektir. Maddi bir bedel varsa ödemek de bu ilk adımın içerisinde yer alır. Ardından tövbe edilir ve inşallah kul bağışlanır. Kişi ile helâlleşme imkânı varken helâlleşmeyip kendini takvaya ve ibadete verse kul hakkından dolayı tövbe yapmış olmaz. Fakat ölüm veya kaybolmak gibi nedenlerle helâlleşeceği kula veya varislerine ulaşamıyorsa, ancak bu durumda takva ve ibadetle kul hakkının bağışlanacağı umulur.

Aksi takdirde, kul hakkının başka türlü affı söz konusu olmaz! Kul hakkı, ödenmesi şart olan önemli haklardandır. Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Kıyamet günü haklar sahibine eksiksiz ödenecektir. Boynuzlu koyunun boynuzsuz koyunu boynuzlamasının hakkı bile alınacaktır.”² Peygamber Efendimiz (asm) bir başka hadislerinde şöyle buyurdu: “En hayırlınız, başkasının hakkını güzelce ödeyendir.”³ Keza Resûlullah Efendimiz'in (asm) bir diğer hadisleri de şöyledir: “Üç şey iman ahlâkındandır: 1-Öfkelenildiğinde yanlış bir şey yapmayan, 2-Sevindiğinde haktan ayrılmayan, 3-Gücü yettiği halde hakkı olmayan şeyi zimmetine geçirmeyen.”⁴

Peygamber Efendimiz (asm) ashab-ı kirama şöyle sordu:

“Müflis kimdir, biliyor musunuz?”

Ashab-ı Kiram (ra):

“Müflis, parasını malını kaybedendir.” dediler. Allah Resulü (asm) şöyle buyurdu:

“Ümmetimden müflis: Kıyamet Gününde namazını kılmış, orucunu tutmuş, zekâtını vermiş (ve böylece Allah hakkını ödemiş) olarak gelir. Fakat amel defterinde: ‘Şuna sövdü.’, ‘Buna zina iftirası yaptı.’, ‘Şunun malını yedi.’, ‘Bunun kanını döktü.’, ‘Şunu

dövdü.’ diye yazılı bulunmaktadır. Hasenatının sevabından alınır, şuna verilir. İbadetlerinin sevabından alınır, buna verilir. Eğer üzerindeki kul hakkı ödenmeden önce sevapları tükenirse, alacaklıların günahlarından alınıp onun üzerine verilir. Böylece elinde sevabı kalmaz ve yüklendiği günahlar kendisini ateşe sürükler.”5

DUÂ

Ey Ganiyy-i Hamîd! Ruhumuzu inancınla zengin kıl! Gönlümüzü sevginle zengin kıl! Vicdanımızı korkunla zengin kıl! Dünyamızı kereminle zengin kıl! Âhiretimizi cennetinle zengin kıl! İnsâniyetimizi hamdinle zengin kıl! Kulluğumuzu şükrünle zengin kıl! Hamdimizi ve şükrümüzü kabûlünle zengin kıl! Âmin!

Dipnotlar:

- 1- Lem’alar, s. 91
- 2- Câmiü’s-Sağîr, 3/3204
- 3- Câmiü’s-Sağîr, 1/1284
- 4- Câmiü’s-Sağîr, 2/1848
- 5- Riyâzu’s-Sâlihîn, 218